

Többen halnak, mint ahányan születnek, de a migráció is csökken

Harc a hazai és külföldi betelepülőkért

Megyénkben közel kétezerrel, Magyarországon mintegy 40 ezerrel többen halnak meg, mint ahányan születnek egy esztendőben. Bár a népességfogyás mértéke Csongrád megyében is csökkent – a 2004-es 2039-ről a 2005-ös 1912-re –, az egyenleget sem a belföldi, sem a külföldről bevándorlók nem változtatják pozitív előjelűvé.

Csongrád megye lakossága 1980 óta csökken. Az utóbbi időszakban évről évre egy-egy közepes község népességszámánál vagyunk kevesebben. Többen halnak, mint ahányan születnek, vagyis a természetes szaporodás helyett fogyást jelent a Csongrád megyei települések zömét jellemző kisebb-nagyobb negatív szám (Árpádhalmom: -1, Szeged: -290). E demográfiai számsorból pozitív előjellel 2005-ben csak Domaszék (4), Algyő és Deszk (2-2), illetve Forráskút (1) lógott ki.

Telekalakítással, bölcsőde- és fürdőépítéssel is igyekszünk az itt élők komfortérzetét növelni – mondja Piri József, Algyő polgármestere. Ennek ellenére a két nagyváros vonzásában élő nagyközségekben két éve -48 volt a belföldi vándorlási különbözet.

Ugyanis nemcsak az újszülöttek és az elhunytak száma, hanem az el és oda költözők aránya, a migráció is módosítja egy-egy település lakosságát. E belföldi vándorlási különbözet ezer lakosra számítva ugyancsak negatív szám Csongrád megyében (-0,2),

Mórahalmom figyel a testvéreire is

Fotó: Schmidt Andrea

NÉPESÉGMOZGÁS CSONGRÁD MEGYÉBEN			
	2002	2003	2005
Lakónépesség /fő	726.817	425.785	423.585
Természetes szaporodás, illetve fogyás /fő	-2.036	-1.940	-1.912
Belföldi oda- és elvándorlás különbözete/fő	137	249	-93
Nemzetközi oda- és elvándorlás különbözete/fő	572	659	741

Forrás: KSH Csongrád Megye

DM-grafika

s települései nagy részében. Kivételt a városok közül Szeged (0,9) és Mórahalmom (12,7), illetve a községek közül néhány 2-3 ezer lélekszámú jelent. Így például Derekegyház, ahol a polgármester, Szabó István szerint a munkahelyekben bővelkedő Szentés közelségének, illetve a falu közművesített ségének, alacsony ingatlanárainak köszönhető, hogy 2005-ben 29-cel többen lettek.

Egymás rovására tudják elszippantani a lakosokat a települések – véli Zsótér István. Mindszent polgármestere szerint kisvárosra számára hátrányos, hogy nem hátrányos térségbe tartozik, ugyanis jóval kevesebb a pályázati, így munkahelyteremtő lehetőségük. Márpedig munkahely és középiskola nélkül nem elég vonzóerőnek a Tisza-part szépsége, vagy az itteni alacsony ingatlanár. A belföldi vándorlási különbözet alapján a városok közül a legrosszabb (ezer lakosra -6,2) mutatóval rendelke-

ző Mindszent számára kitörési pontot is nehéz találni, hiszen az önkormányzat évi 1,2 milliárdos költségvetésének nagy részét elviszi az intézmények fenntartása, s fejlesztésre csupán ötvenmillió forintja marad. De hasonló gondokkal küzd sok község, így például Királyhegyes is. A polgármester, Horváth Lajos úgy véli: a mostani kormány döntése miatt kell megszüntetniük az iskolában a felső tagozatot, társulásban működtetni az óvodát. Azt gondolja, hogy több gyermek csak olyan országban születik, ahol biztonságban érzik magukat az emberek.

Szegedről Domaszékre költözött a múlt év májusában Papp László. A gépkocsivezetőt és családját az egészségesebb életmód folytatásának reménye vitte az amúgy is pozitív (40) bevándorlási különbözetű községbe. Úgy tervezik, hogy 12 ezer négyzetméteres mini farmjukon megtermelik a konyhaasztalukra valót,

de arra is készek, hogy például állatsimogató kialakításával, házias ételek kínálatával, vagyis falusi turizmussal foglalkozva a maguk munkahelyét is megteremtenék.

Áttörte a Szeged körüli első agglomerációs gyűrűt Mórahalmom – mondja Nógrádi Zoltán polgármester. Ugyanis Szegedről legalább annyian telepednek le a legpozitívabb (ezer lakosra 12,7) belföldi vándorlási különbözetű városokba, mint a homokháti községekből. Ez szerinte az 1995 óta tartó tudatos várospolitika eredménye. Az akkor folyamatosan csökkenő lélekszámú városka önkormányzata az ipari parkkal munkahelyet, a fürdő- és iskolafejlesztéssel az életminőség javította. Így, illetve a 3-4 évente kialakított 150 új telekkel érte el a migrációs többletet. Újfajta verseny alakult ki a települések között a betelepülőkért – ismeri el Nógrádi. – De ez nem oldja meg a valós problémát: Magyarországon évek óta jóval többen halnak meg, mint ahányan születnek. E rossz trenden csak az állam tudatos népességgözpontjával lehetne változtatni.

ÚJSZÁSI ILONA

NEMZETKÖZI VÁNDORLÁS

A határ menti Csongrád megye demográfiai helyzetét javíthatnák a külföldről betelepülők. De térségünkben e szám is csökken: 2004-ben 1110, két éve pedig 741 volt a nemzetközi vándorlási különbözet.

A Sarlós Isten hazájában a jövőt tervezik

Milliárdot költenek a kastélyra

A szegvári kastély felújítására 1,2 milliárd forintot költhet a Műemlékek Állami Gondnoksága. Az ötezres lélekszámú településen üdvözlük a kormány döntését. A település központjában lévő volt vármegyeház most is a közösségi élet központja.

Kellemes nyári délutánokon a falu apraja-nagyja a kastély udvarán, a Kurca-parton, a közvetlen közelben lévő piacon tölti idejét. A szegváriak egyik legkedveltebb tartózkodási helye a patinás épület, ahol ma is rendszeresen szerveznek kiállításokat, művészeti találkozókat. A közösségi élet vonzó központjává lett a vármegyeház, mióta a műemléki hivatalnál úgy döntöttek: kinyitják a kaput. A szegváriak üdvözlük a kormány döntését, amely szerint az országbe mutató program keretében 1,2 milliárd forintért megújulhat az épület. A kastélyban állandó kiállítások, valamint konferenciák és kulturális rendezvények lesznek. A Fialat Gazdák Országos Szövetségének régiós alközpontjává szeretné tenni a helyet Gémes László, a szervezet alelnöke. A polgármester szerint az alsó épületekben apartmanokat kellene kialakítani a turizmus fejlesztése érdekében. A kastély környékén a régi várfalat megmentőként igyekeznek megőrizni, a csatorna mindkét partját rendbe hozták, a polgármester által megálmodott sétány kialakításában a horgászok is segítettek. Tavasszal teszik ki a kandelabereket: esténként hangulatos lesz a Kurca-part. A régészek előtt Szegvár becses hely, hiszen a mai Puskin-Tej Kft. istállója alatt találták meg a világhírű Sarlós Istent, amelynek értéke felbecsülhetetlen. A hétezer éves újkőkori leletet a vásárhelyi Toronyai János Múzeumban őrzik. A falu vizeiről is híres, hiszen számtalan horgász helyet büszkélkedhet. A Tisza, a Kurca, a Kórógy-ér és a Kórógy-tó mellett

Gémes László polgármester üdvözlö a kormány döntését: állami költségvetésből újul meg a volt vármegyeház

Fotó: Tésik Attila

GRECSÓ KRISZTIÁN, KULBERT GYÖRGY

Szegvár két nagyszerű alkotóval is büszkélkedhet a világ előtt. Grecsó Krisztián művei nem csupán magyar, de más nyelven is olvashatók. A író Szegvárról szóló Pletykaanyu című munkájával vált híressé. A Vízjelek a honvágyról, az Angyalkacsinálás szerzője már számos elismerést szerzett. Déry Tibor-, Bródy Sándor-, Faludy- és József Attila-díjas író. Kulbert György faszobrász organikus életerőt sugárzó, ősi jelekkel felépített művei tizenegy kiállítást értek meg itthon és külföldön. A művész legnívósabb alkotásai közé tartozik az Üzenet, az Idősik és a Hatástorzulás tükré című szobor. Tóth Attila művészeti író szerint az alkotó életének idejét és hatását jellemezze Kulbert-korszakról kell beszélni. A faszobrász hálát ad Istennek, amiért Szegváron nőtt fel.

a Lándor-tó is várja a vadregényes kalandra éhes kirándulókat.

A szegváriak elsősorban mező-

gazdaságból élnek, vagy éppen munkaidő után foglalkoznak növénytermesztéssel – a kertészkedés minden családnál egész éves

elfoglaltság. Talán ezért is látni nyáron és tavasszal annyi virágot az utcákon. A helyi önkormányzat évente mindössze 600 millió forintból gazdálkodik, az ötezres lélekszámú településen ezért az öntevékeny csoportok segítségét örömmel fogadják a falu fejlődése érdekében. Szegvár a régióban példa értékű ebből a szempontból, a közösségfejlesztők egyesületének köszönhetően több kezdeményezés vált valóra az utóbbi időben: színjátéskör alakult, egy stáb foglalkozik televíziózással, és sokan vesznek részt a környezetvédelemben. A falu vonzásában a kultúra játssza a legnagyobb szerepet.

BLAHÓ GABRIELLA

MEGYEJÁRÓ

A Délmagyarország és a Délvilág hához jön!

Ismerjük meg Csongrád megyét! felkiáltással megkezdjük 52 részesre tervezett sorozatunkat, melynek során szűkebb pátriánk valamennyi községét meglátogatja a Délmagyarország és a Délvilág szerkesztőségi csapata. Egyrészt hogy találkozzunk az ott élő emberekkel, másrészt hogy megmutassuk másoknak is kistelepüléseink életét, méltatlanul elfeledett, vagy legtöbbször fel sem fedezett értékeit.

DM-grafika

Első állomás: Szegvár

Megyejáró körutunk első állomása Szegvár volt. Stábunk kedden este a művelődési házban várta közönségtalálkozóra a helybelleket. Jöttek is szép számmal, amiből egy igen jó hangulatú beszélgetés kerekedett, a végén sorsolással, játékkal, sok-sok nyereménnyel.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Megyejáró sorozatunk első állomásán, Szegváron miután Lukács Istvánné önkormányzati képviselő köszöntötte a Délmagyarország és a Délvilág csapatát, majd Őrfi Ferenc főszerkesztő-helyettes beszélt a lapok formai és tartalmi változásairól, s képes bemutatott

tartott azokról a nyereménykiadványokról, ajándékkoncertekről, kedvezményekről, melyekkel a szórakozás mellett az előfizetés ára is megtakaríthatja az olvasó. A találkozóra eljöttek azok is, akik az elmúlt esztendőben nagyot nyertek a Délvilággal. A jelenlévők aktivitását jelzi, hogy közel húszan mondták el véleményüket, javaslataikat, ötleteiket az újsággal kapcsolatban. A kérdésekre, észrevételekre V. Fekete Sándor főszerkesztő-helyettes, Bakos András, a Délvilág rovatvezetője és Blahó Gabriella újságíró válaszolt. A jelenlévők megegyeztek abban: aki a Délmagyarországot és Délvilágot olvassa, képen van mi történik Csongrád megyében.

A szegváriakat minden érdekelte a Délmagyarországal és a Délvilággal kapcsolatban

Fotó: Tésik Attila